

การทำกลุ่มจิตบำบัดแบบประทับประคองให้กับผู้ป่วยจิตเวชเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจิตเวช เป็นการบำบัดที่ช่วยให้ผู้ป่วยจิตเวชได้เกิดการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งในการทำกลุ่มจิตบำบัดแบบประทับประคอง ผู้ปฏิบัติจำเป็นต้องใช้ความรู้ ความสามารถและมีทัศนคติที่ดี ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ป่วยจิตเวชมากที่สุด

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความรู้ ทักษะและการปฏิบัติในการทำกลุ่มจิตบำบัดแบบประทับประคองของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลจิตเวช จำนวน 6 แห่ง สังกัดกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 272 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (proportional stratified sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) ความรู้ในการทำกลุ่มจิตบำบัดแบบประทับประคอง 3) ทักษะต่อการทำกลุ่มจิตบำบัดแบบประทับประคอง และ 4) การปฏิบัติในการทำกลุ่มจิตบำบัดแบบประทับประคอง โดยผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ .94 แบบสอบถามความรู้ในการทำกลุ่มจิตบำบัดแบบประทับประคองได้ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของ กูเดอร์-ริชาร์ดสัน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ .74 ส่วนแบบสอบถามทักษะและการปฏิบัติ คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach' s Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .84 และ .82 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับคะแนนความรู้ในการทำกลุ่มจิตบำบัดแบบประทับประคองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความรู้ด้านเทคนิคและบทบาทของพยาบาลในการทำกลุ่มจิตบำบัดแบบประทับประคอง รวมทั้งความรู้ด้านการประเมินผลการทำกลุ่มจิตบำบัดแบบประทับประคองอยู่ในระดับดี ความรู้ด้านแนวคิดในการทำกลุ่มจิตบำบัดแบบประทับประคองและความรู้ด้านกระบวนการในการทำกลุ่มจิตบำบัดแบบประทับประคองอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนทัศนคติในการทำกลุ่มจิตบำบัดแบบประทับประคองโดยรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทัศนคติในองค์ประกอบด้านพุทธิปัญญาและองค์ประกอบด้านแนวโน้มในการปฏิบัติอยู่ในระดับดี ทัศนคติในองค์ประกอบด้านความรู้สึกละอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนการปฏิบัติในการทำกลุ่มจิตบำบัดแบบประทับประคองโดยรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับดี

ผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า พยาบาลที่รับผิดชอบในการทำกลุ่มจิตบำบัดแบบประทับประคอง ควรได้รับการศึกษาเพิ่มเติมในด้านความรู้โดยเฉพาะความรู้ด้านกระบวนการและแนวคิดในการทำกลุ่มจิตบำบัดแบบประทับประคอง เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ป่วยต่อไป

Conducting Group Supportive Psychotherapy for psychiatric patients is a significant role of professional nurses in psychiatric hospital. The therapeutic outcome is beneficial in helping patients in problem solving and behavior change. Therefore, in order to conduct Group Supportive Psychotherapy effectively, professional nurses need to implement knowledge, advanced skills, and good attitude.

The purpose of this descriptive study was to survey knowledge, attitude and practice of Group Supportive Psychotherapy among professional nurses in six Psychiatric hospitals under the Department of Mental Health in Thailand. The subjects were 272 professional nurses who had working experience over 1 year. Sample were selected by proportional stratified sampling. The research instruments used for data collection was a questionnaire developed by the researcher consisting of 4 parts, namely, Demographic Data, Knowledge of Group Supportive Psychotherapy, Attitude of Group Supportive Psychotherapy, and Practice of Group Supportive Psychotherapy. This questionnaire was reviewed by a panel of expert to ensure validity which yielded to .94. The values of Kuder-Richardson Formula 20 determining the reliability of Knowledge of Group Supportive Psychotherapy were .74 and the values of Cronbach's Alpha Coefficient determining the reliability of Attitude and Practice of Group Supportive Psychotherapy were .84 and .82, respectively. Data were analyzed using descriptive statistics.

The major results revealed that the total score of Knowledge of Group Supportive Psychotherapy among professional nurses was at a moderate level. Focusing on each dimension of Knowledge of Group Supportive Psychotherapy, it was found that knowledge of group conducting skill, nurses's role in group conducting and the evaluation of Group Supportive Psychotherapy were at a high level while knowledge of the concept of Group Supportive Psychotherapy and knowledge of the process of Group Supportive Psychotherapy were at a moderate level. The total score of Attitude of Group Supportive Psychotherapy was at a high level. Focusing on each dimension of Attitude Group Supportive Psychotherapy, it was found that the cognitive component and behavioral component were at a high level while the affective component was at a moderate level. Additionally, it was found that the total score and each dimension score of Practice of Group Supportive Psychotherapy among professional nurses were at a high level.

The finding, thus, suggests that professional nurses who responsible in conducting Group Supportive Psychotherapy for psychiatric patients need more training especially in the dimension of the concept and the process of Group Supportive Psychotherapy to enhance the effectiveness of practice leading to the most therapeutic outcome for the patients.